

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

LEDEN 2010

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, LEDEN 2010

MARTIN MALIA

Lokomotivy dějin

Revoluce a utváření moderního světa

Poslední kniha amerického historika Martina Malii přináší originální a přitažlivý pohled na fenomén revoluce a sílu, s níž je schopna přetvářet dějiny. S obdivuhodnou šíří záběru zkoumá revoluční tradici Západu – od husitského hnutí přes francouzskou revoluci až po socialistické revoluce dvacátého století. Nabízí rovněž novou interpretaci vzniku a rozvoje socialismu v detailním pohledu na události ruského Velkého října. Dokládá, že tento převrat má hluboké kořeny v evropské historii. Kniha je vyvrcholením autorova dlouholetého zájmu o novodobé, zejména ruské dějiny.

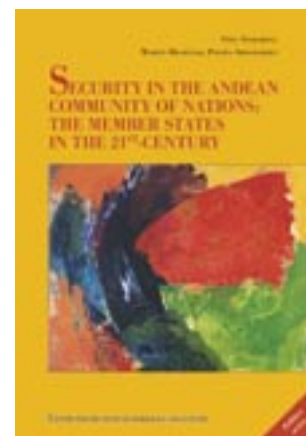
Vázané, 428 str., 398 Kč

V. STOJAROVÁ, M. HRABÁLEK, P. SPRINGEROVÁ

Security in the Andean Community of Nations

The Member States in the 21st-Century

This book aims to offer an analysis of the Andean Community of Nations which reflects military, political, societal, economic and environmental security issues. Although Venezuela opted out of the Community in 2006, it has been included in the analysis due to its inevitable interlinking with other countries in the region and its enormous geostrategic importance for the area. The first chapter, written by Pavlína Springerová, details security threats posed by Bolivia. The second chapter and final chapter, respectively dealing with Colombia and Venezuela, were authored by Martin Hrabálek, the third and fourth chapters, dealing with Ecuador and Peru, were written by Věra Stojarová.

Brož., 188 str., 220 Kč

JIŘÍ HANUŠ, IVANA NOBLE (EDS.)

Konverze a konvertité

Sborník z mezioborového semináře nabízí rozličné úhly pohledu na problematiku konverzí a konvertitů. Část příspěvků je věnována historicko-teologickým reflexím o významných křesťanských osobnostech a jejich vlastní konverzi, popřípadě jejich náhledu na obrácení k víře (apoštol Pavel, Augustin, Caesarius z Heisterbachu, C. S. Lewis a Paul Tillich). Další studie se věnují otázce konverzí z hlediska psychologie, náboženské pedagogiky, sociologie a pastorální teologie. Součástí sborníku jsou i referáty, které zazněly na workshopech, a obsáhlá diskuse k filmu K. Zanussiho Život jako smrtelná choroba přenášená pohlavní cestou. Publikace je určena studentům humanitních a sociálněvědních oborů, dále pak těm, kdo se aktivně věnují pastorační činnosti, a konečně také všem čtenářům se zájmem o rozumové uchopení náboženské zkušenosti.

Brož., 152 str., 179 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Evropská unie

Nejprodávanejší a nejkompexnější publikace o Evropské unii v České republice, její první vydání nechybí v žádné z odborných knihoven. Autoři – renomovaní badatelé v oblasti evropské politiky – seznamují čtenáře s historií evropského integračního procesu, s vývojem, současnou podobou a funkcemi jednotlivých evropských institucí a s tím, ve kterých oblastech (politikách) a jakým způsobem Evropská unie působí. Kniha je zdařilou kombinací politologické analýzy a velkého množství informací. Formou srozumitelně napsaného a přehledně členěného textu nabízí kvalitního průvodce problematikou Evropské unie. Publikace nyní vychází ve druhém, aktualizovaném, výrazně doplněném a přepracovaném vydání. Zahrnuje události až do roku 2008 a čtenáři v něm rovněž naleznou řadu nových dat, grafů a tabulek, a navíc praktický jmenný a předmětový rejstřík. Kniha je určena nejen odborníkům, vysokoškolským studentům a profesionálům zabývajícím se z různých hledisek evropskou integrací, ale také širší veřejnosti, která má zájem získat co nejvíce kvalifikovaných informací o Evropské unii.

Vázané, formát B5, 808 stran, 798 Kč

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte
internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik evropské legislativy a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz), lektor WebSchool.eu. Vystudoval politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička evropské legislativy a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (v současnosti zde postgraduálně studuje mezinárodní vztahy). Věnuje se především aktuálnímu dění v EU, společné zemědělské politice a východní dimenzi vnější politiky EU. K oblastem jejího odborného zájmu náleží také otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na vztah Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička evropské legislativy a koordinátorka projektů CDK. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a anglický jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnější vztahy	19
		EU pomáhá zemětřesením postiženému Haiti	19
PŘEHLED DĚNÍ LEDEN 2010	7	Vnitřní trh	20
Doprava	7	EP je ve věci boje	20
JRC: Euroviněta bude mít jen omezený negativní dopad	7	proti opožděným platbám nejednotný	20
		EP: Mikropodniky	21
		mohou získat výjimku z účetních uzávěrek	21
Hospodářská a měnová unie	7	Zaměstnanost a sociální věci	21
Řecko se potýká s hlubokým dluhem a obviněním z falšování statistik	7	Jednání o revizi směrnici	21
		o pracovní době stále živá	21
Institucionální záležitosti	8	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	22
V EP probíhala slyšení nominovaných komisařů	8		
Rada: Evropskou občanskou iniciativu může předložit milion občanů z 9 zemí	17	KALENDÁŘ NA ÚNOR 2010	23
Předseda Evropské rady			
Van Rompuy navštívil Českou republiku	18	SEZNAM ZKRATEK	24
		SLOVNÍČEK	26
Regionální politika	18	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	30
Poslanci EP chtějí vytvořit evropskou strategii pro Podunají	18		
Rozšiřování	19		
Nová Komise, nové vyhlídky pro Turecko	19		
Společný jmenovatel pro Island a státy Balkánu? Členství v EU	19		

STALO SE...

Ve dnech 11.–19. 1. 2010 se nejprve v Bruselu a posléze ve Štrasburku odehrávala před členy příslušných výborů slyšení jednotlivých nominovaných členů budoucí Komise pod vedením staronového předsedy Josého Manuela Durão Barrosa. Možné problémy byly očekávány především v případě Rumiany Želevy z Bulharska, která byla nominována na post komisařky pro oblast mezinárodní spolupráce, humanitární pomoci a zvládnání krizí, pochybnosti se ale objevily i u některých dalších nominovaných komisařů. 21. 1. 2010 předseda EP Jerzy Buzek oznámil, že členové příslušných výborů formálně schválili 25 z 26 nominací; bulharská kandidátka sama oznámila rezignaci 19. 1. 2010 a Bulharsko ji vzápětí nahradilo kandidátkou novou. Oficiální hlasování pléna EP o nominované Komisi jako celku se do konce ledna neuskutečnilo a dojde k němu až 9. 2. 2010 (více v příspěvku **V EP probíhala slyšení nominovaných komisařů**).

Rada se 13. 1. 2010 jednomyslně shodla na základních parametrech realizace tzv. evropské občanské

(„lidové“) iniciativy. Měl by ji být oprávněn předložit milion občanů z 9 zemí EU (více v příspěvku **Rada: Evropskou občanskou iniciativu může předložit milion občanů z 9 zemí**).

Poslanci EP přijali 21. 1. 2010 usnesení, ve kterém apelují na Komisi, aby do konce roku 2010 došlo k vytvoření tzv. evropské strategie pro Podunají po vzoru tzv. Černomořské strategie, která byla zahájena v roce 2009 (více v příspěvku **Poslanci EP chtějí vytvořit evropskou strategii pro Podunají**).

Výbor IMCO 27. 1. 2010 debatoval se zástupci národních parlamentů o návrhu směrnice, jež by měla zabránit opožděným platbám v obchodních transakcích. Poslanci se ale na řešení neshodli. Především proto, že nová normy by měla penalizovat primárně veřejné autority, a tím pádem potenciálně prohlubovat deficity veřejných financí (více v příspěvku **EP je ve věci boje proti opožděným platbám nejednotný**).

PŘEHLED DĚNÍ LEDEN 2010

DOPRAVA

JRC: Euroviněta bude mít jen omezený negativní dopad

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly ([KOM\(2008\)436](#))

Společné výzkumné centrum (Joint Research Centre; JRC) působící při Komisi přispělo do debaty o nákladech revize tzv. směrnice o eurovinětě, tedy mýtném pro nákladní kamiony, argumentem, že náklady a/nebo negativní efekty revidované normy budou v porovnání s jejími přínosy pouze marginální.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červenci 2008 s cílem umožnit inkorporovat do stávající směrnice č. 1999/62 (resp. způsobu výběru mýtného podle ní) i tzv. externí náklady spjaté zejm. s environmentálními a/nebo celospolečenskými dopady silniční dopravy (více v příspěvku „Revize směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly“, [Monitoring červen / červenec 2008](#)).

Zatímco tzv. periferní státy (např. Portugalsko, Malta, Irsko či pobaltské státy), ale i některé tranzitní členské státy považují novou normu spíše za přítěž, zvláště v době hospodářské recese, a tudíž její schvalování za podpory organizací reprezentujících byznys (IRU) brzdí (poslední relevantní kompromisní návrh byl předložen českým předsednictvím v březnu 2009), environmentální organizace za podpory reprezentantů železničních společností (EIM) naopak kritizují její „nedostatečnost“.

Část členských států (např. Itálie, Nizozemsko, Finsko, Bulharsko) normu podporuje, ovšem pouze za předpokladu, že se bude vztahovat i na osobní automobily a náklady spjaté se zácpami, které tato vozidla (nikoli primárně kamiony) způsobují.

Obsah

JRC konstatuje, že až třetinu nákladů na implementaci směrnice (tj. externích nákladů) jsou schopni pokrýt provozovatelé kamionů (např.

investicemi do ekologičtějších vozů), další (ještě větší) část (fakticky) producenti zboží rychlé spotřeby (zemědělci).

V důsledku by mělo dojít ke snížení emisí CO₂ z nákladní silniční dopravy až o 8% (za současného navýšení cen nákladní silniční přepravy o 3%).

Čistý roční zisk z nově definovaného mýta by měl činit 1,8 mld. €, v případě jeho rozšíření i na osobní vozy (resp. zácpy, které způsobují) 2,3 mld. €.

Další vývoj

V současnosti se čeká na završení prvního čtení Rady. Kdy k němu dojde, není vzhledem k řadě rozporů v dané věci známo.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Řecko se potýká s hlubokým dluhem a obviněním z falšování statistik

Report on Greek government deficit and debt statistics ([COM\(2010\)1](#))

Komise 8. 1. 2010 zveřejnila zprávu týkající se řeckého vládního dluhu a statistiky. Řecko se potýká s rozpočtovým schodkem ve výši 12,7% HDP, přičemž maastrichtská kritéria připouštějí vládní dluh pouze ve výši 3% HDP. (Celkové zadlužení státu dosáhlo 112% HDP, přičemž konvergenční kritéria počítají maximálně s 60% HDP.)

Kontext

Řecko původně nevstoupilo do třetí etapy HMU v roce 1999 právě proto, že nesplňovalo konvergenční kritéria. Situace se změnila až v průběhu roku 2000, kdy bylo na zasedání Evropské rady v Santa Maria de Feira rozhodnuto, že země konvergenční kritéria již splňuje, a je tedy schopno přijmout společnou měnu od ledna 2001. V roce 2004 ovšem vyšlo najevo, že statistické údaje, které Řecko poskytlo jako podklad pro přijetí do eurozóny, neodpovídaly skutečnosti.

Problematická byla především výše rozpočtového deficitu a celkového veřejného dluhu. Od té doby unijní statistický úřad Eurostat již pětkrát vyslovil

pochybnost o hospodářských údajích z řeckých statistik. Řecký premiér George Papandreou přislíbil snížit během roku 2010 schodek na 9 % HDP prostřednictvím snížení výdajů ve veřejné sféře, zvýšení spotřební daně na alkohol a cigarety a odstraněním některých existujících daňových úlev.

Rada přesto v listopadu 2009 vyzvala Komisi, aby vydala zprávu, která by navrhla, jakým způsobem alarmující situaci stabilizovat.

Obsah

Zpráva konstatuje, že řecká strana v minulosti několikrát „upravila“ statistické údaje týkající se výše vládního dluhu.

Zpráva mapuje období do roku 2004 do roku 2009, kdy mělo pravidelně docházet k deformaci oficiálních údajů o příslušných hospodářských ukazatelích. Za rok 2008 měla být původní hodnota 7,7 % HDP upravena na 5 % HDP, za rok 2009 dokonce z reálných 12,5 % HDP na 3,7 % HDP.

Současná socialistická vláda, která je u moci od října roku 2009, reagovala obviněním svých pravicových předchůdců, „úprava“ údajů za roky 2008 a 2009 však neměla být již záležitostí období 2004–2009, ale právě posledních měsíců roku 2009.

Další vývoj

15. 1. 2010 Řecko předložilo stabilizační program, v němž je nastíněno, jakým způsobem chce vláda rozpočtovou situaci řešit. Řecko by chtělo dosáhnout maastrichtského rozpočtového kritéria do roku 2013. Celkový veřejný dluh má však v tomto období dále stoupat.

S problémy při plnění maastrichtských kritérií, konkrétně kritéria, jež se týká rozpočtového deficitu, se vlivem hospodářské recese potýká většina zemí EU, včetně států eurozóny. Také v ČR došlo meziročně k prudkému nárůstu rozpočtového deficitu ve vztahu k HDP (dle dostupných údajů za rok 2009 přesahuje český rozpočtový deficit 6 % HDP). Reálné datum přijetí eura se tak posunulo do rozmezí let 2015–2017.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

V EP probíhala slyšení nominovaných komisařů

Ve dnech 11.–19. 1. 2010 se nejprve v Bruselu a posléze ve Štrasburku odehrávala před členy příslušných výborů slyšení jednotlivých nominovaných členů budoucí Komise pod vedením staronového předsedy Josého Manuela Durão Barrosa.

Možné problémy byly očekávány především v případě Rumiany Želevy z Bulharska, která byla nominována na post komisařky pro oblast mezinárodní spolupráce, humanitární pomoci a zvládání krizí, Maďara László Andora nominovaného na portfolio zaměstnanosti a sociálních věcí, Maroše Ševčoviče nominovaného Slovenskem na post místopředsedy Komise pro meziinstitucionální vztahy a administrativu či Algirdase Šemety nominovaného Litvou pro portfolio daně, celní unie, audit a boj s podvody.

21. 1. 2010 předseda EP Jerzy Buzek předběžně oznámil, že členové příslušných výborů formálně schválili 25 z 26 nominací. Oficiální hlasování pléna EP o nominované Komisi jako celku se do konce ledna neuskutečnilo.

Kontext

Předseda Komise Barroso představil kandidáty nominované do svého týmu národními vládami v listopadu 2009 (více v příspěvku „Barroso nominoval novou komisi“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Komisi jako celek schvaluje EP. Všech 27 kandidátů bylo povinno do prvního lednového týdne 2010 odpovědět na jeho dotazník. Následně se uskutečnila slyšení za přítomnosti poslanců jednotlivých výborů, jejichž zaměření tematicky odpovídá zaměření příslušného portfolia. Následovat bude plenární zasedání, na kterém se uskuteční hlasování EP o Komisi jako celku.

Vedle již zmíněných nominací, v jejichž případě se očekávaly určité kontroverze či problémy, bylo očekáváno také vystoupení Catherine Ashton z Velké Británie, která má zastávat současně post místopředsedkyně Komise a vysoké představitelky EU pro SZBP. Z tohoto titulu Ashton vystoupila před plénem EP již v prosinci 2009, po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost (více v příspěvku „Lisabonská smlouva vstoupila v platnost“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

ČR očekávala slyšení Štefana Füleho, který byl nominován na funkci komisaře pro rozšiřování a evropskou sousedskou politiku. Negativní úlohu mělo v jeho případě hrát někdejší členství v KSČ či studium na vzdělávacím institutu MGIMO, který je blízky ruskému ministerstvu zahraničí.

CATHERINE ASHTON

vysoká představitelka EU pro SZBP
(místopředsedkyně Komise)

Vedle otázek týkajících se příslušného portfolia čelila Catherine Ashton 11. 1. 2010 před poslanci výboru AFET, AFCE, CONT, DEVE, INTA především dotazům na to, jak si představuje svoji spolupráci coby vysoké představitelky pro SZBP s EP.

Jako svůj bezprostřední cíl identifikovala vytvoření Evropské služby pro vnější činnost. K hlavním prioritám má patřit zvládnání krizí a konfliktů a budování lepších vztahů s třetími zeměmi (USA, Rusko a Čína, které Ashton hodlá v blízké době navštívit). Mezi geografickými prioritami zmiňovala především Blízký východ (Írán a otázka lidských práv a izraelsko-palestinský konflikt, v němž EU figuruje v diplomatické „čtyřce“ spolu s OSN, USA a Ruskem) a Afghánistán, kde je spornou otázkou především výše finančního angažmá EU.

Ashton měla primární podporu především u „mateřské“ socialistické frakce, reprezentanti EPP vyjadřovali spíše podporu vlažnou. V negativním smyslu bylo poukazováno např. zástupci frakce zelených na nedostatek idejí a vizí.

JANUSZ LEWANDOWSKI

rozpočet a finanční plánování

Během prvního dne „grilování“ čelil otázkám poslanců výboru BUDG a dalších zainteresovaných (AGRI, CONT a REGI) také Polskem nominovaný někdejší europoslanec Janusz Lewandowski. Věnoval se diskutované reformě rozpočtu, přičemž se vyslovil proti zvýšení odpovědnosti členských států za problematiku oblast SZP. Členské státy by nicméně měly získat rozsáhlejší prostor pro rozhodování, kam finance pro SZP zacílí.

SZP je i pro Polsko důležitou otázkou, proto bylo možné očekávat obhajobu zachování finanční podpory tohoto sektoru.

Lewandowski zdůraznil prozatímni nepřipravenost EU na zavedení nového rozpočtového zdroje, který by byl založen na bázi evropské daně (např. zdanění emisí CO₂ či finančních operací právnických osob) a byl by v tomto smyslu „vlastním“ příjmem EU. Přesto však takovou eventualitu do budoucna nevyločil.

Pro budoucí rozpočtovou politiku by mělo být klíčové nejprve stanovení politických priorit a teprve následně jejich propojení s finančními zdroji. Mezi těmito prioritami Lewandowski jmenoval vnitřní trh, HMU, rozšiřování a agendu Lisabonské strategie. Podle jeho slov však zatím chybí klíčové vodítko pro orientaci mezi těmito prioritami.

Lewandowského nominace byla považována za spíše bezproblémovou, a to i vzhledem k předchozí kvalifikaci v EP opravňující někdejšího předsedu výboru BUDG k převzetí příslušné funkce.

ANDRIS PIEBALGS

rozvoj

Andris Piebalgs nominovaný Lotyšskem absolvoval 11. 1. 2010 slyšení před výbory EP již podruhé. V první Barrosově komisi zastával místo komisaře pro energetiku, nyní byl nominován pro méně strategické portfolio rozvoje. Slyšení se uskutečnilo před poslanci výboru DEVE a dalších zainteresovaných (AFET, INTA). Coby hlavní prioritu zmínil připravované změny tzv. dohody z Cotonou, která od roku 2000 stanovuje hlavní rámec vztahů mezi EU a státy AKT.

K revizi má dojít v polovině roku 2010. Nová dohoda by měla více reflektovat problematiku migrace v podobě repatriačních programů a soustředit se na lidská práva a práva sexuálních menšin.

Piebalgs dále apeloval na členské státy, aby dodržovaly svůj závazek věnovat do roku 2015 0,7% svého HND na rozvojovou pomoc.

Rozvojové priority by měly být promítnuty i do dalších oblastí, především do politiky ochrany životního prostředí a boje proti klimatickým změnám. Evropský rozvojový fond (EDF) je dosud financován členskými státy, Piebalgs podpořil jeho zařazení mezi položky rozpočtu EU.

Vzhledem k předchozí zkušenosti s prací v první Barrosově komisi byla tato nominace považována za bezproblémovou.

OLLI REHN

ekonomika a měnové otázky

Také Olli Rehn nominovaný Finskem má již za sebou zkušenost s prací v první Barrosově komisi, kde zastával portfolio pro rozšiřování. Vzhledem k současné nominaci byl 11. 1. 2010 dotazován poslanci výboru ECON. Navzdory snaze vyhnout se tomuto tématu tvořila hlavní otázku slyšení alarmující situace Řecka ve vztahu ke konvergenčním kritériím a obava o destabilizaci celé eurozóny.

Rehn nevyločil sankce a uplatnění procedury užívané v případě nadměrného deficitu, odmítl však vyloučení Řecka z HMU.

Vedle toho Rehn nastínil svoji tříbodovou strategii pro překonání krize a nastartování hospodářského růstu, hlavní místo v něm má mít úsilí o to, aby Evropa hovořila jedním hlasem na půdě světových finančních institucí.

Rehn hovořil také o Strategii 2020, která by podle něho měla nasměrovat finanční prostředky do vzdělání, výzkumu a ochrany životního prostředí.

Navzdory předchozí zkušenosti s prací v Komisi bylo toto slyšení přijato rozpačitě, a to i vzhledem k citlivosti projednávaných otázek. Zejména poslanci z frakce EPP staronového

komisaře kritizovali pro příliš umírněný a opatrný přístup k otázkám, které na rozdíl od spíše diplomatického portfolia rozšiřování vyžadují poněkud ráznější kroky.

KAREL DE GUCHT

obchod

Belgičan Karel De Gucht, který absolvoval slyšení 12. 1. 2010 před poslanci výboru INTA a dalších zainteresovaných (AFET, DEVE), také disponuje zkušeností z první Barrosovy komise, kde zastával portfolio rozvoje a humanitární pomoci, kromě toho byl dlouhá léta europoslancem. Coby klíčovou prioritu svého portfolia zmínil uzavření probíhajícího Katarského kola WTO, byť připustil možnost jeho dalšího odložení až o dva roky vzhledem ke stávajícímu vývoji (více v příspěvku „WTO – další neúspěch Katarského kola“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Zdůraznil nejen svoji předchozí zkušenost z rozvojového portfolia jako pozitivum pro další jednání s rozvojovými zeměmi o budoucnosti kola z Dauhá, ale také kvality Catherine Ashton coby vysoké představitelky pro SZBP, která má být nyní klíčovým reprezentantem EU navenek a v předchozím období byla právě komisařkou pro obchod.

Mezi geografickými prioritami nominovaný komisař zdůrazňoval především Asii (Čínu a Indii) a také Rusko.

Zdůraznil přitom nejen zájem EU na kvalitních vztazích s Ruskem a na brzkém vstupu Ruska do WTO, který se stále odkládá, ale také citlivost tohoto tématu především v energetické oblasti.

Vzhledem k již zmíněnému solidnímu profesnímu zázemí a zkušenostem bylo toto slyšení považováno za relativně bezproblémové.

ALGIRDAS ŠEMETA

daně a celní unie, audit a boj s podvodů

Někdejší litevský ministr financí Algirdas Šemeta, jehož slyšení se uskutečnilo 12. 1. 2010 před poslanci výboru CONT a dalších zainteresovaných (ECON, IMCO), má krátkou zkušenost z první Barrosovy komise. Na portfoliu pro finanční plánování a rozpočet nahradil Daliu Gribauskaité, která se stala litevskou prezidentkou.

Vzhledem k tomu, že další harmonizace v daňové oblasti představuje jedno z nejcitlivějších témat budoucnosti evropské integrace, budou Šemetovo portfolio i jeho vlastní postoje k této problematice důležité.

Nového komisaře se bude týkat i již zmíněný problém úvah o nových vlastních příjmech rozpočtu EU založených na bázi výnosů z nějakého druhu

nové daně. Nominovaný komisař podpořil také zavedení úřadu evropského veřejného žalobce.

Palčivou otázkou jsou defraudace pravidelně zjišťované Účetním dvorem při nakládání s finančními prostředky zejména v oblasti strukturálních fondů a Kohezního fondu. Vzhledem k tomu, že Šemeta již nesl krátkou odpovědnost za rozpočtové portfolio, musel čelit otázkám poslanců, zda jsou alarmující zprávy Účetního dvora brány odpovědnými osobami v Komisi vážně.

Nominovaný komisař se bránil poukazem na skutečnost, že k defraudacím dochází především na národní úrovni.

Litvou nominovaný komisař je úzce spojen s frakcí EPP, která mu během slyšení vesměs vyjadřovala podporu. Vážné připomínky k jeho schopnostem naopak vyslovili socialisté, kteří spatřovali nedostatky především ve věci evropského protikorupčního úřadu OLAF a hospodaření s penězi ze strukturálních fondů. I po skončení slyšení si proto ponechávali prostor Šemetu nepodpořit, případně předvolat k novému slyšení.

ŠTEFAN FÜLE

rozšiřování a evropská sousedská politika

ČR nominovala na post komisaře nakonec ministra pro evropské záležitosti vlády Jana Fischera Štefana Füleho disponujícího dlouholetou diplomatickou zkušeností. Slyšení se uskutečnilo 12. 1. 2010 před poslanci výboru AFET a zainteresovaných výborů (DEVE, INTA).

Zajímavá je v této souvislosti především skutečnost, že v rámci nového portfolia, které nominovanému českému komisaři připadlo, byly spojeny oblasti rozšiřování a sousedské politiky, jež byly v předchozích letech ze strany EU oddělovány. V té souvislosti byly vyslovovány spekulace, zda tímto krokem Komise nevysílá vůči státům v sousedství EU aspirujícím na členství ve vzdálenější budoucnosti nějaký signál.

Füle se během svého slyšení přidržel spíše oddělení politiky rozšiřování od prohlubování kooperace se zeměmi v sousedství EU. Na druhé straně přislíbil, že během 5 let, po něž bude vykonávat svoji funkci, podpoří rozšíření počtu zemí pozvaných k přístupovým rozhovorům. Optimisticky se také vyjádřil k vizi tureckého členství s poukazem, že pouhý status privilegovaného partnerství není na pořadu dne.

Na druhé straně dal Füle najevo, že si je vědom také klesající podpory dalšímu rozšiřování zejm. ve „starších“ členských státech, jeho cílem proto bude i znovuoživení podpory pro politiku rozšiřování jak na straně EU, tak na straně potenciálních kandidátů. Nemělo by to však znamenat snižování standardů pro členství potenciálních kandidátů.

Řada otázek směřovala k oblasti spolupráce EU a Ruska.

Füle vyjádřil podporu snahám o kooperaci, ale současně zdůraznil nekompromisní postoj v otázkách, v nichž se zájmy obou aktérů diametrálně odlišují.

Oproti očekávání se nakonec neobjevily otázky směřující k Füleho členství v KSC v 80. letech či studiu na MGIMO (moskevský institut přitom někteří novináři spojovali s KGB). Obsah Füleho slyšení byl naopak přijat dobře, a to napříč politickými frakcemi (S&D, EPP, ALDE).

VIVIANE REDING

*spravedlnost, základní práva a občanství
(místopředsedkyně Komise)*

Viviane Reding nominovaná Lucemburskem je další z komisařů, kteří „sloužili“ již v první Barrosově komisi, a to na postu komisařky pro informační společnost a média. Slyšení se uskutečnilo 12. 1. 2010 před poslanci výborů JURI, LIBE a FEMM. Reding pro nové portfolio spravedlnosti, základních práv a občanství jmenovala 3 priority: zajištění ochrany soukromí osob při provádění všech politik EU, včetně ochrany osobních dat; posílení práv na volný pohyb osob v rámci EU; práva obviněných osob a osob podezřelých z trestných činů. Charta základních práv by podle ní měla být vodítkem v rámci všech politik EU. Při porušování Charty se vyslovila pro politiku „nulové tolerance“.

Reding dále podpořila rychlé přistoupení EU jako celku k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, která je dokumentem Rady Evropy. Přihlásila se také k novým iniciativám Stockholmského programu (více v příspěvku „Stockholmský program schválen“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

K otázkám, kterým by se komisařka chtěla věnovat, patří také legislativa řešící otázky civilního práva s přeshraničním prvkem (obsah zelené knihy s názvem „Řím III“, která se týká přeshraničních manželství a rozvodů), a to i za cenu eventuálního prosazení zesílené spolupráce pouze několika členských států v této oblasti.

Slyšení Reding se odehrálo bez vážnějších problémů.

Magazín Europolitics přinesl pouze zprávu o maďarské poslankyni, která celé slyšení označila za „pouhou šou“.

RUMIANA ŽELEVA

mezinárodní spolupráce, humanitární pomoc a zvládnání krizí

Nejvíce kontroverzní slyšení s nejméně jistým výsledkem se uskutečnilo 12. 1. 2010 před poslanci výboru DEVE a dalších zainteresovaných (AFET, ENVI). Jeho předmětem byla bulharská nominace Rumiany Želevy. Ze strany poslanců byly vzneseny dvě nejvážnější připomínky: nejasné finanční zájmy spojené s osobou jejího manžela a nedostatečná kompetence pro zvolené portfolio.

Média již několik týdnů před vlastním slyšením spekulovala především o vazbách manžela designované bulharské komisařky, který pracuje jako realitní agent, s organizovaným zločinem. Nejasné byly také finanční zájmy samotné Želevy, vyšlo totiž najevo, že ještě jako europoslankyně nepřiznala vlastnický podíl ve firmě Global Consult Ltd., čímž se dopustila porušení bulharského právního řádu. Jelevová označila tyto zprávy za pomluvy.

Obhajoba byla označena za nepřesvědčivou, bulharská kandidátka navíc poslance nepřesvědčila ani o své odborné erudici v oblasti přiděleného portfolio.

Její odpovědi byly označeny za vágní, nespokojenost vyjadřovaly především frakce zelených (Greens/EFA) a liberálů (ALDE). „Svoji“ kandidátku naopak těsně po slyšení obhajovala EPP. Předseda Komise Barroso zaslal 15. 1. 2010 předsedovi EP Buzkovi dopis, v němž nadále hájil její kompetence. Želeva mezitím čelila tlaku na odstoupení z důvodu svých finančních zájmů také v Bulharsku.

Bulharská kandidátka nakonec oznámila rezignaci v poslední den slyšení 19. 1. 2010. V souvislosti s možným negativním verdiktem v případě Želevy se již dopředu spekulovalo o možném náhradníkovi, kterým měl být nejprve bulharský ministr obrany Nikolaj Mladenov, bulharská strana se však nakonec rozhodla nominovat opět ženu, dosavadní viceprezidentku Světové banky Kristalinu Georgievu.

JOAQUÍN ALMUNIA

hospodářská soutěž (místopředseda Komise)

Joaquín Almunia, jehož slyšení se uskutečnilo 12. 1. 2010 před poslanci výboru ECON a výboru TRAN, je již také „veteránem“ Barrosovy první komise; zastával v ní blízké portfolio pro hospodářské a měnové záležitosti.

Komisař Almunia začal své slyšení citací Lisabonské smlouvy, která již hospodářskou soutěž nepovažuje za cíl evropské integrace, ale pouze za prostředek.

Hlavním tématem jeho slyšení byla z pochopitelných důvodů hospodářská recese, její vliv na hospodářskou soutěž a s tím související otázka státní intervence do určitých sektorů, především do bankovníctví.

Almunia naznačil v některých bodech kontinuitu se svou předchůdkyní, nizozemskou komisařkou Neelie Kroes, jejíž úzké vazby na sféru businessu byly během jejího funkčního období jak výhodou, tak předmětem kritiky. Jednoznačnou odpověď ovšem nepodal právě v otázce na možné trvání mimořádného stavu v sektoru bankovníctví, který především v rámci EU-15 obdržel významnou (byť dočasnou) finanční pomoc.

Státní pomoc versus hospodářská soutěž, to je v období hospodářské recese citlivá otázka a komisař Almunia dle následných hodnocení neodpověděl na všechny položené dotazy zcela přesvědčivě. S výraznějšími problémy se však jeho nominace nesetkala.

JANEZ POTOČNIK

životní prostředí

13. 1. 2010 se před poslanci výboru ENVI uskutečnilo slyšení Janeze Potočnika nominovaného Slovinskem. Ani Potočnik není v Komisi nováčkem, během předcházejících 5 let působil v rámci Barrosovy komise coby komisař pro vědu a výzkum.

Ve svém slyšení zmínil ochranu biologické rozmanitosti coby dosud zanedbávanou prioritu, důslednější implementaci existujících norem (především v oblasti ochrany vod a půdy) a obhajoval horizontální přístup (maximální promítnutí environmentálních ohledů do dalších oblastí typu zemědělství, rybolovu či vědy a výzkumu). Jednou z prvních otázek, které má nový komisař pro životní prostředí řešit, budou problémy implementace legislativního balíku REACH přijatého v roce 2007.

Hovořilo se též o finanční stránce ochrany životního prostředí a vazbě mezi environmentálním rozměrem výrobního procesu a výslednou cenou produktu (zde se projevila i skutečnost, že Potočnik je původem ekonom).

Komisař Potočnik během „grilování“ čelil určité skepsi některých poslanců a obavám, že bude pouhým „producentem“ legislativy vzhledem k malé erudici v oboru ekologie. Jeho kandidatura nicméně není před plenárním hlasováním považována za problematickou.

LÁSZLÓ ANDOR

zaměstnanost a sociální věci

Ekonom László Andor byl nominován Maďarskem na portfolio, v němž má nahradit někdejšího českého komisaře Vladimíra Špidlu. Slyšení před poslanci výboru EMPL a dalších zainteresovaných (CULT, FEMM) se uskutečnilo 13. 1. 2010.

Nominovaný komisař si klade za jeden z cílů otevřít znovu jednu z nejproblematictějších legislativních záležitostí v oblasti vnitřního trhu, kterou je již několik let trvající legislativní proces týkající se revize směrnice o pracovní době. Andor navrhuje uplatnit sektorový přístup s minimem výjimek.

Dále chce bojovat s nezaměstnaností. Jeho cílem je plná zaměstnanost, připustil však, že splnění takového cíle vyžaduje především hospodářský růst. Chtěl by modernizovat Evropský sociální fond a nový Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci a silně podporovat sociální dimenzi chystané Strategie 2020.

Andorovo vystoupení bylo jedním z problematictějších. Ještě před vlastním slyšením se objevovaly zprávy o spojení designovaného komisaře s minulým režimem v Maďarsku, což připomínalo situaci minulého komisaře László Kovácse. Předseda Komise Barroso se však za Andora postavil.

Během slyšení byla novému komisaři vytýkána především vágnost a nekonkrétnost v odpovědích. Někteří poslanci z frakce zelených poukazovali na to, že nominovaný maďarský komisař nemá mnoho zkušeností s působením v praktické politice a že se během své kariéry pohyboval převážně v akademických kruzích. Andorovi sympatizanti (např. z frakce S&D) naopak poukazovali na „ideální spojení“ pro toto portfolio: sociální smýšlení a ekonomické vzdělání (Andorův předchůdce Špidla byl historik).

MARIE GOEGHEGAN-QUINN

výzkum a inovace

Nováčkem v druhé Barrosově komisi je také Marie Goeghegan-Quinn, kterou nominovalo Irsko. Její slyšení se uskutečnilo 13. 1. 2010 před výbory ITRE a CULT. Během slyšení musela Goeghegan-Quinn čelit především otázkám zaměřeným na finanční podporu výzkumu a snižování administrativní zátěže v oboru.

Sama zdůrazňovala nutnost lepší koordinace a výraznějších úspor docílených především snahou o minimalizaci dublování výzkumných projektů. Zabránit by tomu mělo například vytvoření Evropského výzkumného prostoru (European Research Area).

Goeghegan-Quinn vyjádřila podporu jaderné energii, ale zdůraznila, že otázka složení energetického mixu zůstává i po ratifikaci Lisabonské smlouvy v kompetenci členských států.

Nominovaná komisařka přislíbila pracovat na projektu evropského patentu a podporovat další zapojování žen do vědy.

Přijetí nominace nové irské komisařky nebylo zcela bez problémů. Vyčítána jí byla malá „viditelnost“ na domácí i evropské scéně v předchozích letech, byť působila řadu let v irské vládě.

V její nominaci byla dokonce spatřována snaha o genderové vyrovnání skladby Komise.

Její vystoupení bylo ale nakonec oceněno relativně vysoko, větší kritiky se jí dostalo pouze za to, že příliš zdůrazňovala rozvoj výzkumu na úkor inovací.

Podle vyjádření některých poslanců přitom není problémem EU věda jako taková a její rozvoj, ale relativně nízká schopnost uvádět výsledky vědeckých bádání do praxe a do výrobního procesu.

MICHEL BARNIER

vnitřní trh a služby

Francouz Michel Barnier působil v Komisi Romana Prodiho v letech 1999–2004, v níž zastával portoflio pro regionální politiku. Jeho nominace na post komisaře pro vnitřní trh, který v Barrosově první komisi zastával liberálněji orientovaný Ir Charlie McCreevy, vyvolala zpočátku obavy na britské straně kvůli dopadům regulace, již chtěl Barnier prosazovat především v sektoru finančních služeb.

Hovořilo se o sporu Francie a Velké Británie o obsazení tohoto postu, který údajně urovnalo až jednání prezidenta Nicolase Sarkozyho a premiéra Gordona Browna (více v příspěvku „Evropská rada naposledy pod vedením předsednické země“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Slyšení se uskutečnilo 13. 1. 2010 před poslanci výborů ECON, IMCO a JURI.

Barnier na rozdíl od svého předchůdce avizoval aktivnější program s větším ohledem na sociální dimenzi a životní prostředí, což by mělo být zohledněno i v podpoře určitých odvětví businessu. Vyjádřil podporu lepší transpozici směrnice o uznávání kvalifikací a podobně jako Viviane Reding se vyslovil pro podporu evropského patentu. Bojovat chce proti „sociálnímu dumpingu“.

K hlavním tématům náležela i zmiňovaná budoucnost sektoru finančních služeb z hlediska probíhající recese a připravované legislativy. Podle jeho slov je poučení z krize takové, že trhy, aktéři pohybuující se na nich i výsledné projekty nesmí stát mimo efektivní regulaci.

Citoval přitom Adama Smithe: „Trh nesmí fungovat bez pravidel, a ta nemohou fungovat bez etiky.“

Barnier čelil zejména kritice britských poslanců (frakce EFD) pro chystanou protekcionistickou a regulační politiku, diskutována byla i jeho nezávislost na politice francouzské vlády. Po předcházejících francouzsko-britských jednáních o jeho nominaci se však očekávala podpora majoritních frakcí.

GÜNTER OETTINGER

energetika

Slyšení Němce Güntera Oettingera nominovaného na strategický post energetiky se uskutečnilo před výbory ITRE a ENVI 14. 1. 2010. Předtím byl Oettinger považován za jednoho ze slabších kandidátů, a to jak po stránce zkušeností s agendou EU, tak po stránce jazykového vybavení.

Kritizován byl fakt, že během slyšení neposkytl konkrétnější odpovědi na důležité otázky týkající se závaznosti připravované legislativy o energetické účinnosti, financování nových technologických projektů, role jaderné energetiky i dalšího postupu v jednání s ruským Gazpromem, pokud jde o vzrůstající závislost EU na Rusku coby dodavateli energetických surovin a podmínky smluv uzavíraných mezi Gazpromem a evropskými energetickými společnostmi.

Oettinger zdůraznil, že zastavení či zpoždění projektu Nord Stream by bylo špatným rozhodnutím, podpořil ovšem diverzifikaci zdrojů prostřednictvím projektu Nabucco, větší soustředění se na využívání technologie LNG a s tím související přepravní a skladovací kapacity. V případě podmínek smluv uzavíraných mezi Gazpromem a evropskými odběrateli konstatoval limitovanou kompetenci komisaře pro energetiku zasahovat do sféry obchodních vztahů.

Nominovaný komisař zdůraznil také snahu spolupracovat s EP při přípravě energetické politiky EU, jeho vystoupení proto ocenila především „mateřská“ EPP.

SIIM KALLAS

doprava (místopředseda Komise)

Siim Kallas, který byl nominován za Estonsko a jehož slyšení před výborem TRAN se uskutečnilo 14. 1. 2010, zastával v první Barrosově komisi post komisaře pro administrativní záležitosti, audit a boj proti podvodům.

Hlavním tématem slyšení byly udržitelný rozvoj evropské dopravy („zelená“ doprava, snižování emisí CO₂). Kallas dle následných hodnocení prokázal „oddanost“ těmto principům, coby liberál ale nesympatizuje s navyšováním cen v dopravě.

Předmětem debaty bylo také potenciální vytvoření zvláštního dopravního investičního fondu pro financování velkých projektů transevropských sítí za účelem vytvoření transevropské dopravní sítě (TEN-T) a odkládaná revize legislativního železničního balíku, který by měl být předložen na podzim 2010 (Kallas však neposkytl detaily z jeho obsahu).

Jeho cílem má být zvýšení efektivity železniční dopravy např. prostřednictvím elektronického rezervčního systému, jenž funguje v letecké dopravě, či prostřednictvím další liberalizace, což je důležité i v českém kontextu.

Citlivou otázkou bylo používání nových skenerů na letištích. Kallas je považuje za správný krok směrem ke zvýšení bezpečnosti letecké dopravy a podporuje legislativní úpravu jejich užívání na úrovni EU.

V oblasti silniční dopravy se vyslovil proti harmonizaci bezpečnostních standardů typu maximální povolené rychlosti či množství alkoholu v krvi v zájmu respektu odlišných kultur v rámci členských států.

ANDROULLA VASSILIOU

vzdělání, kultura, mnohojazyčnost a mládež

Androulla Vassiliou v první Barrosově Komisi převzala v roce 2008 post komisařky pro zdraví po svém předchůdci Markosi Kyprianouovi, který se stal kyperským ministrem zahraničí. Slyšení týkající se nominace na post v nové Komisi se uskutečnilo 14. 1. 2010 před výbory CULT a ITRE. Mezi nejdůležitějšími prioritami svého portofolia jmenovala boj s krizí na pracovním trhu prostřednictvím snahy sblížit vzdělávací sektor s požadavky zaměstnavatelů.

Poukazovala přitom na to, že ke skupinám nejvíce postiženým krizí náleží mladí lidé a osoby s nízkou kvalifikací, z čehož by měly být vyvozeny důsledky. Zdůraznila ale, že nárůst rozpočtových prostředků pro sektor vzdělávání, vědy a technologií není zcela v její kompetenci; převážná odpovědnost zůstává v rukou členských států.

Za jeden z hlavních cílů svého portofolia považuje zajištění fungování Evropského inovačního a technologického institutu, jehož prostřednictvím by mělo dojít k většímu sblížení vzdělávacího sektoru se sférou businessu. Vyslovila se také pro modernizaci evaluačního systému univerzit. Podle jejích slov je tento systém dosud příliš zaměřen na evaluaci výzkumu a zanedbává sféru učebních metod či internacionalizace.

Druhou prioritou je podpora mobility výzkumníků a učitelů za podpory Evropské investiční banky, stejně jako zlepšení systému uznávání diplomů a akademických hodností napříč EU.

Kritikové vystoupení Vassiliouvé zdůrazňovali, že málo přicházela s novými iniciativami a spíše zdůrazňovala fungování stávajících programů (např. výměnných programů pro učitele a výzkumníky Erasmus Mundus, Marie Curie či Comenius), a také to, že podstatně menší pozornost v rámci svých priorit věnovala dalším oblastem kompetence svého portofolia: kultuře a sportu.

Za vágní její vystoupení označovali někteří poslanci levice (GUE/NGL).

JOHN DALLI

zdraví a spotřebitelská politika

Slyšení Maltou nominovaného komisaře Johna Dalliho se před výbory ENVI a IMCO uskutečnilo 14. 1. 2010.

Bylo považováno za bezproblémové, byť byly zmíněny některé citlivé otázky typu klonování zvířat či odpovědnosti Komise v oblasti přeshraničního poskytování zdravotní péče (návrh je dosud ve stádiu legislativního procesu, problémem je nedostatek konsensu členských států nad finálním textem).

Za své priority Dalli s dlouholetou zkušeností s členstvím v maltské vládě považuje zvyšování informovanosti spotřebitelů o škodlivých účincích kouření, alkoholu a dalších návykových látek. Přislíbil také boj proti obezitě prostřednictvím lepšího informování a vzdělávání již na úrovni škol a revizi návrhu legislativního „farmaceutického“ balíku směrem k většímu zohlednění práv pacientů na informace.

NEELIE KROES

digitální agenda (místopředsedkyně Komise)

Neelie Kroes z Nizozemska zastávala v bývalé Barrosově Komisi funkci komisařky pro hospodářskou soutěž. Její slyšení, jež se uskutečnilo 14. 1. 2010 před výborem ITRE a dalšími zainteresovanými (CULT, IMCO, JURI), bylo médiu hodnoceno jako zklamání.

Nominovaná komisařka pro nové portfolio digitálních médií čelila řadě otázek týkajících se telekomunikací, mobilních operátorů, internetu či autorských práv.

Podle některých komentátorů jí nejspíš uškodila právě aktivita v předchozím funkčním období, kdy se pokoušela razantně vystupovat proti kartelům v oblasti telekomunikací a usilovala o restrukturalizaci několika velkých bank působících na území EU. Řadě poslanců se nelíbila také její neochota k další legislativní regulaci v oblasti roamingu.

Přítomní poslanci výboru CULT zase kritizovali nedostatek rozhodnosti v otázce internetové ochrany autorských práv.

Během slyšení byla zmíněna také otázka nezávislosti internetu v souvislosti s potížemi, kterým společnost Google čelí na čínském trhu. Kroes to označila za porušování lidských práv, čímž se jí podařilo získat na svoji stranu některé poslance sympatizující právě s ochranou nezávislosti internetu (např. z frakce zelených).

Výbor ITRE si po slyšení vyhradil čas na rozhodnutí o konečném verdiktu a otevřena zůstávala také otázka, zda Kroes nebude vyzvána k opětovnému slyšení.

JOHANNES HAHN
regionální politika

Za Rakousko byl do nové Komise nominován Johannes Hahn, jehož slyšení před výborem REGI se uskutečnilo 14. 1. 2010. Nominovaný komisař v něm především v kontextu připravované reformy rozpočtové politiky obhajoval zachování silné regionální politiky EU a odmítal zvýšení odpovědnosti členských států za regionální rozvoj, jak naznačovaly zprávy o podobě připravované reformy financování regionální politiky, které unikly na konci roku 2009 do médií.

Z Kohezního fondu by podle něho měly mít právo čerpat i nejchudší regiony těch států, které patří mezi čisté rozpočtové přispěvatele.

Kohezní politika by se měla stát jednou z centrálních priorit Strategie 2020. Politiku „nulové tolerance“ by chtěl podle svých slov vyhlásit defraudacím, které poškozují image strukturální politiky.

Nový komisař zdůrazňoval otázky urbanizace. Politika rozvoje venkova se naproti tomu se zavedením nového zemědělského fondu EAFRD a rozvojem tzv. druhého pilíře SZP ocitla spíše v kompetenci zemědělského portfolia, což bývá i kritizováno. Nominovaný komisař hovořil o nutnosti lepšího vyjasnění kompetencí mezi existujícími fondy EAFRD a ERDF, pokud jde o financování projektů souvisejících s rozvojem venkova. O převzetí odpovědnosti nad touto politikou však zřejmě usilovat nebude.

Hahnova nominace též nebyla zcela bez problémů, někteří kritikové poukazovali na jeho někdejší členství ve správní radě a vedení rakouské sázkové společnosti Novomatic, která byla obviňována z praní špinavých peněz. Hahn tuto společnost opustil v roce 2003.

CONNIE HEDEGAARD
změny klimatu

Slyšení dánské zástupkyně Connie Hedegaard, která z titulu své funkce v dánské vládě krátce předsedala kodaňské konferenci v prosinci 2009,

se uskutečnilo 15. 1. 2010 před výborem ENVI a dalšími zainteresovanými (ITRE, TRAN) a uzavíralo první „bruselský“ týden slyšení nominovaných komisařů.

Jednou z klíčových otázek byl právě neúspěšný výsledek kodaňské konference, navzdory němuž se nominovaná komisařka snažila zachovat jistý optimismus, pokud jde o možné pokračování klimatických jednání.

Hedegaard jmenovala 2 klíčové priority, jimž by se chtěla v následujících pěti letech věnovat: nové technologie mající pomoci snížit emise CO₂ a současně zvýšit konkurenceschopnost a zlepšit situaci na trhu práce v Evropě; implementace nástrojů klimaticko-energetického balíku z roku 2008 včetně inovovaného systému obchodování s emisemi.

Hedegaard v tomto smyslu volala po vytvoření globálního systému obchodování s emisemi, jehož počátkem by mělo být propojení evropského a amerického systému. Vyslovovala se také pro vytvoření dalšího klimatického balíku, který by se týkal dopravy. Klimatický problém by podle ní měla vstoupit v úvahu i zemědělská reforma.

Předmětem určitých rozpaků byla především smysluplnost vytvoření nového portfolia, které bylo do značné míry výsledkem aritmetické nutnosti vzhledem k počtu členských zemí a zachovávanému principu „1 země = 1 komisař“. Pokud jde o osobnost samotné nominované komisařky, někteří kritikové jí vyčítali její výkon při vedení kodaňské konference, kde podle nich byla příliš nakloněna americké straně.

Hedegaard naopak vinila z neúspěchu konference do značné míry i neschopnost členů EU shodnout se dříve na návrhu finanční pomoci rozvojovým zemím.

DACIAN CIOLOS

zemědělství a rozvoj venkova

Citlivé portfolio SZP by měl poprvé převzít komisař pocházející ze země, která se členem EU stala v rámci východního rozšíření, tedy za znevýhodněných podmínek (alespoň v oblasti přímých plateb). Má jím být Rumun Dacian Ciolos, jehož slyšení před výborem AGRI se uskutečnilo 15. 1. 2010.

Hned od počátku slyšení bylo jasné, že Ciolosův přístup ke svěřenému portfoliu bude odlišný od jeho předchůdkyně, poněkud liberálnější a reformě orientované Dánci Mariann Fischer Boel, a to především v oblasti financování a řízení zemědělských trhů. U zástupce země východního rozšiřování s problematickým zemědělským sektorem byl ovšem tento přístup očekávatelný.

Ciolas se vyslovoval pro posílení, nikoli oslabení SZP. Obhajoval přitom dosavadní existenci této kritizované politiky, která podle něj již řadou podstatných změn prošla, především s ohledem na environmentální výzvy, za což si vysloužil poměrně vřelý souhlas členů příslušného výboru. Myšlenku nutné reformy SZP sice podpořil, zároveň ale zdůraznil nutnost zachování finančních podmínek v sektoru, který podle jeho slov dotační podporu nadále potřebuje. Podpořil přitom filozofii dvou pilířů SZP.

Evropské zemědělství by se podle něho v budoucnu mělo vyhýbat sektorovým krizím, jakou představovala například krize v odvětví mléka a mléčných produktů, byť není dobrou cestou vracet se k regulačním nástrojům minulosti typu znovuzavádění kvótního systému. Rozhodnutí o jeho zrušení do roku 2015 již podle jeho slov bylo učiněno v rámci Health Check, je nevratné a některým farmářům naopak přináší nové možnosti.

Nominovaný komisař dále vyzdvihl dosavadní fungování nástroje přímých zemědělských plateb, vyslovil se ale pro novou metodiku jejich alokace a výpočtu, odlišnou od dosavadního systému používaného ve starších členských státech, jež zavedly systém jednotné platby na farmu.

Také v případě vztahu k WTO nový komisař odmítl „liberalizaci pro liberalizaci“; EU podle něj na této půdě již podstatné ústupky učinila. Konečným výsledkem má být dohoda pokud možno výhodná pro všechny strany. Vývozní subvence, nástroj vysoce kritizovaný právě na půdě WTO, by měly v určitých produkčních sektorech zůstat zachovány.

ANTONIO TAJANI

průmysl a podnikání (místopředseda Komise)

18. 1. 2010 se v rámci plenárního zasedání EP přesunula slyšení do Štrasburku, kde vystoupil i Antonio Tajani, který v první Barrosově Komisi zaujímal od roku 2008 portfolio dopravy a předtím dlouho působil jako europoslanec. Tajaniho slyšení se odehrávalo před poslanci výboru ITRE a dalších zainteresovaných (ENVI, IMCO, TRAN).

Mezi svými prioritami nominovaný komisař zdůrazňoval snižování administrativní zátěže pro malé a střední podnikání a „zelenější“ ekonomiku prostřednictvím podpory produkce ekologických výrobků, která by měla zabránit také relokaci evropského průmyslu. Přihlásil se i k přípravě nové strategie pro průmysl, kterou by Komise měla zveřejnit na podzim 2010. Mezi dalšími prioritami jmenoval implementaci REACH a efektivnější využívání strukturálních fondů.

Tajanimu se podařilo získat sympatie europoslanců, kteří patřili k jeho kolegům, kritikové ovšem poukazovali na nekonkrétnost jeho vystoupení a absenci praktických návrhů.

MAROŠ ŠEVČOVIČ

meziinstitucionální vztahy a administrativa (místopředseda Komise)

Maroš Ševčovič nominovaný Slovenskem zastával v první Barrosově Komisi post komisaře pro výchovu, vzdělávání, kulturu a mládež (na podzim 2009 nahradil Jána Figel'a). Jeho slyšení před výborem AFCE a dalšími zainteresovanými (CONT, BUDG, JURI, PETI) se uskutečnilo 18. 1. 2010.

Mezi svými prioritami nominovaný místopředseda Komise zmínil vedle dalšího prohlubování vztahů mezi EP a Radou na základě Lisabonské smlouvy také evropskou občanskou iniciativu. Dotazován byl i na rekrutování diplomatů působících v budoucí Evropské službě pro vnější činnost či na možnost zavedení povinného veřejného registru lobbistů. Ševčovič přitom poukazoval na dosud bezproblémové fungování dobrovolného systému.

Ševčovičova pozice během slyšení byla problematictější, protože díky jednomu výroku, který pronesl na konferenci v roce 2005 na adresu Romů a zneužívání slovenského sociálního systému z jejich strany, byl označen za osobu s problematickým vztahem k této menšině.

Slovenský komisař se naproti tomu během slyšení snažil zdůraznit, že jeho tehdejší výrok byl vytržen z kontextu a že jako někdejší slovenský velvyslanec při EU se naopak zabýval řadou speciálních programů – i na podporu integrace Romů do většinové společnosti.

CECILIA MALMSTRÖM

vnitřní věci

Poslední den slyšení 19. 1. 2010 byl věnován dvěma ženám. U bývalé europoslankyně a ministryně švédské vlády to bylo slyšení před výborem LIBE a dalšími zainteresovanými (EMPL, FEMM).

Klíčovým tématem byla migrace a především boj proti ilegálnímu přistěhovalectví, ochrana vnějších hranic EU a posílení agentury Frontex, spolupráce se třetími zeměmi v politice navrácení uprchlíků a vzájemná solidarita mezi členskými státy ve sdílení uprchlíků. Na druhé straně Malmström zdůrazňovala ekonomickou potřebu legální migrace.

K dalším prioritám má náležet ochrana osobních dat či obětí teroristických činů.

Podobně jako v dalších případech i zde se objevovala kritika vážnosti některých vyjádření, pří-

padně nevhodnosti kandidátky na obsazení postu, který nezahrnuje pouze ochranu práv, ale také kupříkladu boj proti terorismu. Samotná komisařka přiznala, že měla na studium této rozsáhlé legislativní oblasti necelý měsíc. V závěru se to však neukázalo jako důvod pro její vyřazení.

MARIA DAMANAKI

námořní záležitosti a rybolov

Slyšení Marii Damanaki nominované Řeckem se uskutečnilo před výborem PECH 19. 1. 2010. Dalším zainteresovaným výborem byl výbor TRAN.

Podle mediálních hodnocení řecká kandidátka dobře obstála v technických detailech svého portfolia a zachovávala opatrný přístup v citlivých otázkách. Podobně jako v případě SZP a regionální politiky i zde zaznívalo odmítání „renacionalizace“ společné rybolovné politiky. Integrovaná námořní politika byla zmíněna pouze okrajově.

Další vývoj

Na plenárním zasedání EP 26. 1. 2010 se mělo původně uskutečnit hlasování o nové Barrosově Komisi jako celku. Hlasování však nakonec bylo kvůli rezignaci bulharské kandidátky posunuto až na 9. 2. 2010. Slyšení Kristalini Georgiev, která v bulharské nominaci nahradila Želevu, se má uskutečnit 3. 2. 2010.

Pod vlivem výsledků jednotlivých slyšení i rezignace bulharské kandidátky se spekulovalo ještě o dalších jménech, u nichž by mohly příslušné výbory vyslovit pochybnosti. „Ve hře“ byla jména nominovaných komisařů Rehna, Šemety, Kroesové, Damanakiové a Ševčoviče. EP této obstrukční možnosti prozatím nevyužil, dal však najevo nespokojenost s faktem, že primární právo včetně Lisabonské smlouvy stále dává EP možnost pouze schvalovat Komisi jako celek a nedává mu pravomoc hlasovat proti konkrétnímu komisaři.

Cesta k plenárnímu zasedání o nové Komisi se tak otevřela až po předložení návrhu vyjasňujícího pravomoci obou institucí a požadujícího těsnější spolupráci EP a Komise (včetně většího ohledu předsedy Komise na postoj EP k individuálním kandidátům během jejich funkčního období). O daném návrhu se má hlasovat též na plénu 9. 2. 2010.

Rada: Evropskou občanskou iniciativu může předložit milion občanů z 9 zemí

Zelená kniha o evropské občanské iniciativě (KOM(2009)622)

Rada se 13. 1. 2010 jednomyslně (byť neformálně) shodla na základních parametrech realizace tzv. evropské občanské („lidové“) iniciativy. Měl by ji být oprávněn předložit milion občanů z 9 zemí EU.

Kontext

Evropskou občanskou iniciativu zavedl článek 11 Smlouvy o EU: „Nejméně jeden milion občanů (...) pocházejících z podstatného počtu členských států se může ujmout iniciativy a vyzvat Komisi, aby v rámci svých pravomocí předložila vhodný návrh k otázkám, k nimž je podle mínění těchto občanů nezbytné přijetí právního aktu.“ EP vyzval k precizaci občanské iniciativy v květnu 2009, Komise zahájila veřejnou konzultaci k zelené knize o evropské občanské iniciativě v listopadu 2009. Článek 24 první pododstavec Smlouvy o fungování EU předpokládá přijetí nařízení EP a Rady.

Obsah

Rada se shodla na požadavku, aby primárně-právní podmínka milionu podpisů byla doplněna o podmínku jejich původu z alespoň třetiny členských států, což v současnosti znamená 9 z nich.

Reprezentanti členských států také diskutovali autenticitu podpisů, akceptaci iniciativy jako oprávněné či otázku jejího potenciálního zneužití.

Pozice ČR

Za ČR se k problematice evropské občanské iniciativy 27. 1. 2010 vyjádřil senátní Výbor pro záležitosti EU. Domnívá se, že s její organizací je spojena řada rizik, a podmínku třetiny členských zemí označil za minimální.

Další vývoj

31. 1. 2010 byla ukončena veřejná konzultace k příslušné zelené knize. V následujícím období se očekává její vyhodnocení a předložení návrhu nařízení.

Předseda Evropské rady Van Rompuy navštívil Českou republiku

Nový předseda Evropské rady Herman Van Rompuy přicestoval 29. 1. 2010 na jednodenní návštěvu ČR. V jejím rámci se setkal s prezidentem Václavem Klausem a předsedou vlády Janem Fischerem.

Kontext

Belgičan Van Rompuy zastává funkci stálého předsedy Evropské rady od 1. 12. 2009, kdy vstoupila v platnost Lisabonská smlouva. Do funkce byl jmenován v listopadu 2009 na základě rozhodnutí mimořádného summitu Evropské rady (více v příspěvku „Funkce předsedy Evropské rady a vysokého představitele pro zahraniční a bezpečnostní politiku obsazeny“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Dle Lisabonské smlouvy je předseda Evropské rady volen kvalifikovanou většinou zástupci členských států na období 2,5 roku s možností jednoho znovuzvolení. Jednou z jeho funkcí je také vnější zastupování EU.

Cesta Van Rompuye do ČR se uskutečnila v rámci „okružní“ návštěvy 27 členských států EU. ČR byla poslední zemí, kterou předseda Evropské rady navštívil.

Obsah

Hlavními tématy jednání Van Rompuye s premiérem Fischerem byly dle informací médií situace na Haiti a pomoc EU v odstraňování následků zemětřesení, fungování Lisabonské smlouvy, krach kodaňské konference a jeho následky a důsledky hospodářské krize pro EU.

Oba představitelé hovořili o Strategii 2020, která by měla být projednávána i na mimořádném summitu Evropské rady, jež Van Rompuy svolal na 11. 2. 2009 do Bruselu. Van Rompuy hovořil o unikátnosti evropského sociálního modelu, ale také o tom, že Strategie 2020 by měla usnadnit sjednocování daňového systému v EU.

Prezident Klaus přijal Van Rompuye ve společnosti ministra zahraničí Jana Kohouta a velvyslankyně ČR při EU Mileny Vicenové.

Oba politiky rozděljuje v názoru na budoucnost evropské integrace řada témat, především míra centralizace, již předseda Evropské rady z titulu své funkce do určité míry ztělesňuje. Český prezident nicméně návštěvu komentoval tak, že předsedu Evropské rady přijme stejným způsobem, jakým přijímá jiné vysoké představitele, aniž by chtěl v rámci schůzky jakkoli řešit svůj vztah k soudobé EU.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Poslanci EP chtějí vytvořit evropskou strategii pro Podunají

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. ledna 2010 o evropské strategii pro Podunají](#)

Poslanci EP apelují na Komisi, aby do konce roku 2010 došlo k vytvoření tzv. evropské strategie pro Podunají po vzoru tzv. Černomořské strategie, která byla zahájena v roce 2009.

Kontext

Komisi k vypracování evropské strategie pro Podunají vyzvala již Evropská rada na svém zasedání 18.–19. 6. 2009.

Spolupráce v podunajské oblasti má dlouhou historii: Evropská dunajská komise, která byla založena v březnu 1856, byla jednou z prvních celoevropských institucí. V současnosti má sídlo v Budapešti. EP se o tuto oblast již zajímal. V září 2008 vyslal do podunajské oblasti výbor TRAN delegaci s cílem podpořit její potenciál. Došlo také k vytvoření pracovní skupiny EP pro Podunají.

Obsah

Poslanci na plenární zasedání 21. 1. 2010 přijali poměrem 544:13:10 usnesení, kterým Komisi vybízí k navázání jednání s 10 státy v povodí Dunaje (jedná se o 6 členů EU a 4 nečleny) a vytvoření evropské strategie pro Podunají.

Rezoluce zdůrazňuje geostrategickou důležitost oblasti, kde se protínají kohezní politika EU a politika sousedství s politikou rozšiřování. Strategie by měla zajistit ekonomický, kulturní, environmentální rozvoj oblasti, která je začleněna do programu Natura 2000 a UNESCO. Poslanci také zdůraznili potřebu rozvoje lodní dopravy.

Pozice ČR

ČR považuje za důležité se strategie účastnit. Poslankyně Olga Sehnalová z výboru TRAN působila při přípravě usnesení a zasadila se o zahrnutí ČR do širšího rámce pojetí regionu s důrazem na protipovodňová opatření.

Další vývoj

Komise již vytvořila pracovní skupinu, která strategii vypracuje. Proces je ale na samém počátku.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Nová Komise, nové vyhlídky pro Turecko

Nový komisař pro rozšíření Štefan Fülle podporuje proces rozšiřování, které by vyústilo v plno-právné členství Turecka v EU.

Kontext

Turecko je jediným kandidátským státem, na jehož přijetí se neshodnou všechny členské státy. Stejný postoj vykazují podle průzkumů veřejného mínění i Evropané. Složení nové Komise pro Turecko skýtá určitou naději, že jednání budou alespoň pokračovat.

Obsah

Nově zvolený komisař pro rozšíření Štefan Fülle řekl EP, že si dovede členství Turecka jednoho dne představit. Turecko ale musí splnit všechny podmínky EU a modernizovat se.

Během svého působení v úřadě je připraven vést s Tureckem další jednání. Tzv. privilegované partnerství této země vůči EU odmítá.

Fülle považuje rozšiřování EU za důležité, a to hlavně o státy Balkánu. Ještě tento rok chce dořešit bezvízový styk Albánie a Bosny a Hercegoviny s EU (více v příspěvku „Občané Makedonie, Černé Hory a Srbska budou cestovat do EU bez víz“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Sporné body

Současný předsednický stát Španělsko členství Turecka v EU podporuje. Španělský ministr zahraničí zdůraznil roli Turecka coby spojovacího článku mezi Západem a Východem, jenž zaručuje stabilitu v regionu a přístup k energetickým zdrojům.

Je známo, že EU je v této otázce silně rozdělena. Státy jako Německo, Francie či Kypr nejsou členství Turecka v EU nakloněny, stejně jako nový předseda Evropské rady Herman Van Rompuy.

Společný jmenovatel pro Island a státy Balkánu? Členství v EU

Komise zahájí s Islandem vyjednávání o členství v EU již v únoru 2010. EP vyzval Radu, aby jednání zahájila co nejdříve také s Makedonií.

Kontext

Rozšiřovací proces má svá pravidla. Některé státy ale splňují podmínky pro členství rychleji než jiné.

Obsah

Island podal oficiální přihlášku v červenci 2009. Komise vydá stanovisko k jeho připravenosti zahájit celý proces patrně 24. 2. 2010.

Většinou trvá tento krok jeden rok. Otevření vyjednávacích kapitol vyžaduje také jednomyslnost Rady. Na počátku procesu čelí Island nepříteli Velké Británie a Nizozemska, které podmiňují svůj souhlas zaplacením 3,9 mld. € britským a nizozemským vlastníkům osobních účtů, kteří přišli bankrotem islandské Landsbanki o peníze. Islandský prezident návrh vetoval, čímž podminil konání referenda k tomuto tématu 8. 3. 2010.

Makedonie již splňuje kodaňská kritéria, ale jednání brzdí spory s Řeckem o její oficiální název. Poslanci výboru AFET nicméně v návrhu rezoluce ke zprávě FYROM za rok 2009 vyjadřující Makedonii silnou politickou podporu a vyzvali Radu, aby jednání otevřela na březnovém summitu, jak slíbila. Podle zprávy je nutné, aby země reformovala veřejnou správu, soudnictví, bojovala proti korupci a zlepšila postavení žen a menšin.

Politický dialog o budoucnosti srbského členství v EU proběhl 26. 1. 2010. Prozatím není jasné, kdy Rada požádá Komisi o zhodnocení připravenosti Srbska zahájit vyjednávací proces. Může se tak stát do poloviny roku 2010.

Další vývoj

Státy chtějí vyčkat na zprávu ICTY hodnotící spolupráci Srbska s tribunálem, která bude publikována v červnu 2010. Srbsko věří, že získá kandidátský status do konce tohoto roku.

VNĚJŠÍ VZTAHY

EU pomáhá zemětřesením postiženému Haiti

[Council conclusions on the earthquake in Haiti](#).
Extraordinary Foreign Affairs Council meeting
Brussels, 18 January 2010

EU mobilizovala finanční a materiální pomoc pro zemětřesením zničené Haiti spolu s dalšími světovými hráči několik hodin po katastrofě, která jeden z nejchudších států západní polokoule zasáhla 12. 1. 2010.

Kontext

Několik členských států EU do oblasti poslalo své záchranné týmy bezprostředně po události. Oddělení humanitární pomoci Komise (ECHO) poskytlo během několika prvních hodin materiál v hodnotě 3 mil. €, jenž byl distribuován

prostřednictvím mise OSN a Mezinárodního červeného kříže.

Pomoc řídí a zastřešuje Úřadu pro koordinaci humanitární činnosti OSN (OCHA). Catherine Ashton, vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zdůraznila nejen potřebu akutní pomoci, ale i dlouhodobého působení v postižené oblasti. Tyto otázky projednala s hlavními partnery, generálním tajemníkem OSN Pan Ki-Munem a ministryní zahraničí USA Hillary Clinton. Zemětřesení si vyžádalo asi 200 tis. obětí, přes 250 tis. raněných a celkově postihlo na 3 mil. lidí.

Obsah

Rada se výjimečně sešla 18. 1. 2010, aby zhodnotila dosavadní průběh pomoci. Catherine Ashton pak o aktivitách EU seznámila poslance na plenárním zasedání EP 19. 1. 2010. Další jednání Rady 25. 1. 2010 vedlo k odsouhlasení pomoci při obnově infrastruktury, námořních logistických zařízení a 300 policistů, kteří by dočasně posílili bezpečný průběh Stabilizační mise OSN na Haiti (MINUSTAH). USA přislíbily na místo do konce ledna 2010 dopravit 20 tis. vojáků. Poslanci EP také apelovali na zrušení dluhu Haiti.

EU dosud poskytla 122 mil. € (z toho Komise 30 mil. €, členské státy 92 mil. €), které budou distribuovány prostřednictvím různých nevládních organizací a OSN.

Nejvyšší představitelka a komisař pro rozvojovou pomoc Karel De Gucht zdůraznili potřebu obnovy zemědělství a dodávky potravin, aby nedošlo k nepokojům. OSN odhaduje, že na potraviny bude potřeba téměř 250 mil. \$.

Postoj ČR

ČR poskytla finanční pomoc ve výši 20 mil. Kč. České humanitární organizace získali navíc od občanů přes 53 mil. Kč. Nejvíce lidé přispívali organizaci Člověk v tísni, která do místa již vyslala 6 zdravotníků, finančně přispěla na distribuci pitné vody, jídla apod.

Další vývoj

Na Haiti se nyní nachází na 60 nevládních organizací. Pomoc plyne ze 46 států světa. Humanitární organizace nicméně odhadují, že výše potřebné pomoci pro Haiti přesáhne 500 mil. \$. EU schválila poskytnutí dalších 100 mil. € na akutní obnovu vlády v zemi a 200 mil. € na dlouhodobou obnovu.

VNITŘNÍ TRH

EP je ve věci boje proti opožděným platbám nejednotný

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ([KOM\(2009\)126](#))

Výbor IMCO 27. 1. 2010 debatoval s 21 zástupci národních parlamentů (z titulu Lisabonské smlouvy) o návrhu směrnice, jež by měla zabránovat extenzivním opožděným platbám v obchodních transakcích. Ty se negativně dotýkají zejm. malých a středních podniků. Poslanci se nicméně na řešení neshodli. Především proto, že nová normy by měla penalizovat primárně veřejné autority, a tím pádem i potenciálně prohlubovat deficity veřejných financí jednotlivých členských států.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem doplnit platnou směrnici č. 2000/35 a věřitelům poskytnout nástroje, jež jim umožní uplatňovat svá práva v případě opožděných plateb. Mělo by se stát obecným pravidlem, že veřejné orgány budou muset fakturu za komerční transakce spojené s objednaným zbožím a službami uhradit do 30 dnů. Po překročení této doby by měl být věřitel oprávněn účtovat 5% kompenzaci z požadované částky, úrok z prodlení a další náhrady výdajů (více v příspěvku „EU proti opožděným platbám“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah a sporné body

Předmětem debaty byla především konstrukce a výše sankcí pro veřejné autority (pakliže by postavení veřejných autorit v obchodních transakcích – včetně např. nemocnic – vůbec mělo být ošetřeno separátně).

Podle národních poslanců (ale i části poslanců EP) by měly být sankce sníženy nebo by alespoň měly růst postupně v závislosti na době prodlení.

Další vývoj

Výbor IMCO by měl o zprávě Barbary Weiler hlasovat 8. 4. 2010 a plénum EP 19. 5. 2010.

EP: Mikropodniky mohou získat výjimku z účetních uzávěrek

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubjekty ([KOM\(2009\)83](#))

Výbor JURI 28. 1. 2010 podpořil zavedení výjimky pro mikropodniky, pokud jde o předkládaní ročních účetních uzávěrek. Musí ji však autorizovat každý členský stát (podle svých potřeb) a nesmí vymazat povinnost sběru a uchovávání dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v únoru 2009 s cílem snížit požadavky na velmi malé podnikatelské subjekty, jež vyvíjejí nevýznamnou nebo žádnou přeshraniční aktivitu. Text kromě toho do legislativy EU zavádí také pojem „mikropodnik“: přesně stanovuje kritéria, na jejichž základě je možné jej definovat (účetní rozvaha nejvýše 500 tis. € ročně, čistý obrát 1 mil. € ročně a/nebo nejvýše 10 zaměstnanců). Podle Komise existuje v EU téměř 5,4 mil. podniků, jichž by se nová pravidla mohla dotknout, pakliže je členské státy uplatní.

Obsah

Výbor JURI zachoval logiku návrhu Komise, včetně ustanovení, že bude v kompetenci členských států, zda zavedenou výjimku z ročních účetních uzávěrek na svém území uplatní. I z toho důvodu, že situace na poli mikropodniků se v jednotlivých zemích výrazně liší.

Pokud by výjimku zavedly všechny členské státy, bylo by možné podle Komise na nákladech mikropodniků ročně ušetřit až 6,3 mld. €.

Sporné body

Výbor ECON, který k JURI v říjnu 2009 podal doporučující zprávu, návrh kritizuje. Nová norma bude podle něj zbytečná, protože členské státy ji z různých důvodů nebudou uplatňovat. Nesníží administrativní zátěž (věřitelé budou od mikropodniků účetní uzávěrku požadovat tak jako tak) a naopak ztíží transparentnost (podnik bude zbaven možnosti zkontrolovat solventnost svého obchodního partnera v zahraničí).

Rada text diskutovala v širším kontextu procesu zjednodušení čtvrté a sedmé směrnice o právu obchodních společností a zatím se k němu podobně jako ECON staví rezervovaně.

Další vývoj

Plénum EP by mělo o textu (zprávě Klaus-Heinera Lehneho) hlasovat 24. 2. 2010.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Jednání o revizi směrnici o pracovní době stále živá

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/88/EC o některých aspektech úpravy pracovní doby ([KOM\(2004\)607](#))

Sociální partneři chtějí sektorální změny v nové revizi směrnice.

Kontext

Revize směrnice o pracovní době byla po pětiletém jednání v dubnu 2009 ukončena nezdarem (více v příspěvku „Členské státy smetly ze stolu směrnici o pracovní době“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Komise slíbila se normou opět zabývat a navrhnout její novou podobu. Prozatím žádný oficiální text nepředložila (více v příspěvku „Revize směrnice o pracovní době je opět ve hře“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Obsah

Na zasedání výboru EMPL 26. 1. 2010 sociální partneři uvedli, že jsou v případě revize směrnice o pracovní době ochotni jednat, pokud se text bude soustředit hlavně na otázku pracovní pohotovosti ve zdravotnickém sektoru.

Zde ESD rozhodl, že pracovní pohotovost musí být započítávána do pracovní doby, což vede k vysokým finančním nákladům v sektoru. Sektorální revize směrnice je zahrnuta i do agendy španělského předsednictví.

Sporné body

Další problém, který zdůrazňuje především ETUC, je používání trvalé výjimky z týdenní 48hodinové pracovní doby Velkou Británií a jinými státy, které od její aplikace nechtějí ustoupit.

Další vývoj

Akteři budou nyní vyčkávat na oficiální dokument revize ze strany Komise.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Ve sledovaném období se nekonalo žádné klíčové hlasování, při němž by bylo využito hlasování po jménech.

KALENDÁŘ NA ÚNOR 2010

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
1	2	3	4	5
		Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
			EP AFET, ITRE, LIBE	
8	9	10	11	12
Rada Neformální COMPETITIVENESS	Rada Neformální COMPETITIVENESS	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada Neformální ministři dopravy COREPER I
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium DROI	EP Plénium	
15	16	17	18	19
Rada EYC	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada COREPER I
22	23	24	25	26
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES FAC GAC	Rada FAC GAC	Rada Neformální ministři obran COREPER II COREPER I	Rada JHA Neformální ministři obran	Rada JHA COREPER I
EP AFCO, AGRI, CULT, DEVE, DROI, CONT, ECON, EMPL, ITRE, LIBE, REGI, TRAN	EP AFET, AGRI, BUDG, CONT, CULT, ECON, ENVI, FEMM, INTA, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, PETI, TRAN	EP Plénium	EP Plénium	

SEZNAM ZKRATEK

AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
AKT	země Afriky, Karibiku a Tichomoří
ALDE	Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
COMPETITIVENESS	Competitiveness Council (Rada pro konkurenceschopnost)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DROI	Human Rights Committee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EDF	European Development Fund (Evropský rozvojový fond)
EFD	Europe of Freedom and Democracy (Evropa svobody a demokracie)
EGF	European Globalisation Adjustment Fund (Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)
ECHO	European Commission Humanitarian Aid (Humanitární pomoc Evropské komise)
EIM	European Rail Infrastructure Managers (Manažeři evropské železniční infrastruktury)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPP	European Peoples Party (Evropská lidová strana)
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ESD	Evropský soudní dvůr
EU	Evropská unie
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční vztahy)
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)
Frontex	Frontières extérieures: European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích EU)
FYROM	Former Yugoslav Republic of Macedonia (Bývalá jugoslávská republika Makedonie)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
Greens/EFA	The Greens/European Free Alliance (Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance)
GUE/NGL	Group of The European United Left/Nordic Green Left (Skupina Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice)
HDP	hrubý domácí produkt
HMU	hospodářská a měnová unie
HND	hrubý národní důchod

ICTY	International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochrana spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IRU	International Road Transport Union (Mezinárodní unie pro silniční dopravu)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JRC	Joint Research Centre (Společné výzkumné centrum)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KSČ	Komunistická strana Československa
LIBE	Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee (Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LNG	Liquefied Natural Gas (zkapalněný zemní plyn)
MGIMO	Moskovskij Gosudarstvennyj Institut Meždunarodnych Otnošenij (Moskevský státní institut mezinárodních vztahů)
MINUSTAH	UN Stabilisation Mission in Haiti (Stabilizační mise OSN na Haiti)
OCHA	Office for the Coordination of Humanitarian Affairs UN (Úřadu pro koordinaci humanitární činnosti OSN)
OLAF	European Anti-Fraud Office (Evropský úřad pro boj proti podvodům)
OSN	Organizace spojených národů
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrace, evaluace, autorizace a omezování chemických látek)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament (Skupina Pokroková aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TEN-T	Trans-European Transport Network (transevropská dopravní síť)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členskými státy – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

evropská politika sousedství

Též evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

EU-15

Též „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Frontex

Akronym francouzského „frontières extérieures“ (vnější hranice) používaný k označení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU. Agentura byla zřízena na základě nařízení Rady z roku 2004, její sídlo je ve Varšavě. Hlavním úkolem je koordinace akcí členských států při provádění opatření EU za účelem kontroly vnějších hranic. Má napomáhat členskými státy při odborné přípravě pohraniční strážě, provádí analýzu rizik, zabývá se výzkumem a má poskytovat technickou pomoc.

Health Check

Doslova „zdravotní kontrola“. Střednědobá revize fungování reformy společné zemědělské politiky, jejíž podoba (novelizace čtyř stěžejních legislativních norem) byla schválena v roce 2008.

Charta základních práv EU

Dokument vypracovaný na návrh Evropské rady v Kolíně nad Rýnem z června 1999 tzv. Konventem, působícím v době od 17. 12. 1999 do 2. 10. 2000. Charta čítá 50 článků rozdělených do 7 kapitol a má být katalogem základních práv občanů EU. Přijala ji Evropská rada na summitu v Nice 7. 12. 2000. V té době nebylo rozhodnuto o závaznosti obsahu Charty ani o jejím napojení na stávající primární právo. V tomto směru se stala průlomem až Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu, která Chartu obsahovala přímo ve svém textu, a následně Lisabonská smlouva, která text Charty sice neobsahuje, považuje jej však za právně závazný stejně jako příslušné texty primárního práva. Ratifikace Lisabonské smlouvy tedy de iure znamená i ratifikaci Charty (viz také „primární právo“ a „Rada“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kodaňská kritéria

Tři základní požadavky na státy usilující o členství v EU definované Evropskou radou v červnu 1993 na summitu v Kodani. Státy musí disponovat stabilními institucemi garantujícími demokracii, právní stát, ochranu lidských práv a respektování menšin (politické kritérium) a fungující tržní ekonomikou (hospodářské kritérium). Při zavádění *acquis* musejí také prokázat věrnost politickým, hospodářským a měnovým cílům EU (viz také „*acquis* Společenství“ a „Rada“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném fluktuálním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Maastrichtská smlouva“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „maastrichtská (konvergenční) kritéria“).

Nabucco

Projekt plynovodu dodávajícího plyn z oblasti Kaspického moře do EU, konkrétně do Rakouska. V červenci 2009 byla podepsána mezivládní dohoda mezi zástupci Rakouska, 3 tranzitních zemí – členů EU (Maďarska, Bulharska a Rumunska) a Turecka. Podpisu se zúčastnili zástupci 3 zemí, z nichž mohou pocházet plynové zdroje pro Nabucco (Ázerbájdžán, Turkmenistán a Irák) a jako pozorovatel i gruzínský prezident Michail Saakašvili. Podpisem vyvrcholily několikaměsíční spekulace o tom, zda EU bude ochotna (i finančně) podpořit projekt, který bývá prezentován jako úhelný kámen diverzifikace plynových dodávek do EU (ve vztahu k domi-

nantním dodávkám plynu z Ruska). Se zprovozněním Nabucca se počítá v roce 2014, projekt však bude zřejmě ještě narážet na celou řadu překážek spojených s nestabilitou v dané oblasti.

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „rozhodnutí“ a „směrnice“).

Nord Stream

Projekt plynovodu, který má přivádět zemní plyn z ruského území na území EU, konkrétně do Německa. Plynovod má vést po dně Baltského moře. Dohodu o jeho vybudování podepsaly 8. 9. 2005 společnosti Gazprom, BASF a E.ON. Výstavba měla začít v roce 2009, její započítání ale zkomplikovaly stížnosti motivované ekologickými i strategickými důvody (obavy dosavadních tranzitních zemí, Polska a Ukrajiny, že plynovod obcházející jejich území sníží jejich strategickou váhu v oblasti energetické bezpečnosti EU).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

Rada Evropy

Mezivládní organizace založená v roce 1949 se sídlem ve Štrasburku. V současnosti sdružuje prakticky všechny státy Evropy (mimo stojí například Bělorusko či Vatikán). Základními principy členství jsou akceptace a dodržování zásad demokracie, právního státu, garance lidských práv a svobod, spolupráce v oblasti kultury či vzdělávání. Její nejznámější institucí je Evropský soud pro lidská práva, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod z roku 1950 je právním základem činnosti soudu. Rada Evropy je na rozdíl od Evropské rady, která je součástí institucionální struktury EU, vůči EU zcela nezávislou a svébytnou organizací (viz také „Rada“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“ a „rozhodnutí“).

sociální partneři

Organizace, s nimiž Komise jedná o problematice sociální politiky. Činí tak z titulu požadavku, jenž je zakotven v zakládacích smlouvách EU. Mezi sociální partnery patří jak zástupci zaměstnavatelů, tak zástupci zaměstnanců (viz také „Komise“).

spolurozhodování

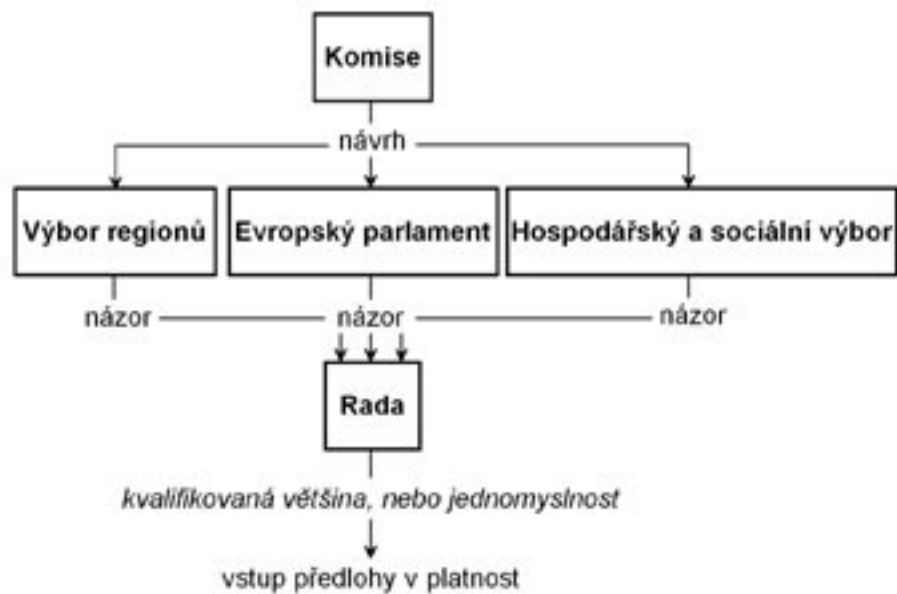
Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“). Schémata rozhodovacích procedur

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

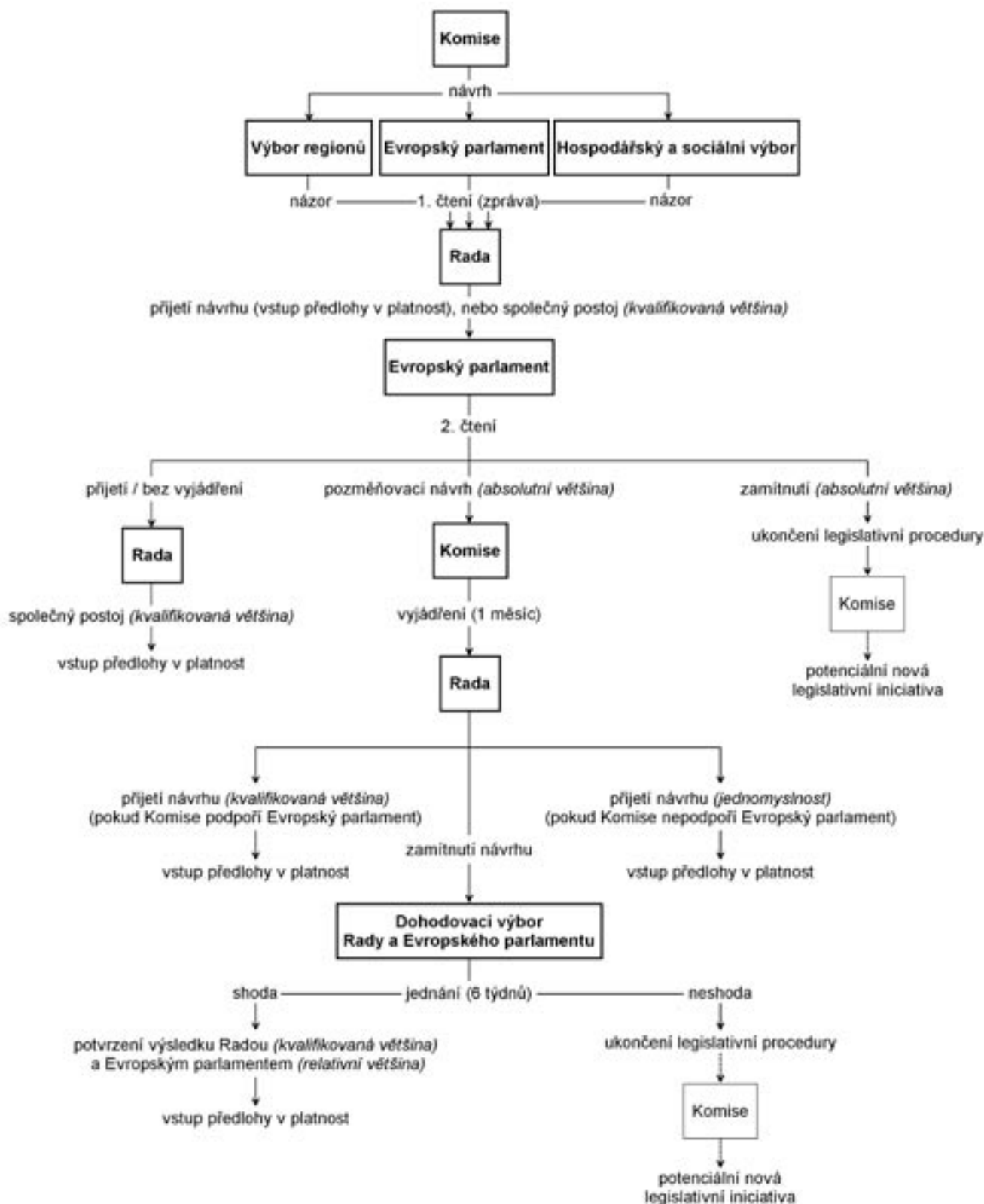
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.